

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidéken:
1 óra: 60 f.	1 óra: 1 K -
3 óra: 1 K 80	3 óra: 3 -
6 óra: 3 -	6 óra: 6 -
1 óra: 7 - 20	1 óra: 13 -

Főszerkesztő és lapidató: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
Telefon 208.
 Egyes szármok kaphatók: a dohányüzemekben.

Székesfehérvár, 1913. okt. 16.

Koierás időben még Székesfehérvárnak is eszébe jut a köztisztaság ügye s erélyesen adja ki a betartandó utasításokat. Azonban a szokáshoz híven a rossz példát ebben is maga a város szolgáltatja. Utcait, köztereit most is épen oly piszokban tartja, mint máskor. Ez azonban még valósággal szóra sem érdemes dolog, ha iskoláink köztisztasága jut eszünkbe, tehát azok a közhelyek, amelyekben naponként több százan vannak együtt félnapon át. Ezeknek szemét és illemhelyük egyseuven meseszámba megy. A minap egyik iskolánál végre megszokta a kerületi orvos a türhetetlen állapotot s sürgős intézkedést kért. Meg is történt. Másnap délelőtt, amikor tele van a szűk udvarra iskola gyermekekkel, beállítanak a kocsi egy személtér, a másik pedig illemhely rendbehozataláért. Hogy milyen fertőzött levegőben voltak azon a napon a gyermekek s hogy reggel 8 órától 12 óráig a poros tantermekben kellett be-

fogott orrokkal gubbaszkodniok, arról felesleges volna beszélni. Ez megtörtént, változtatni nem lehet rajta. De elvárjuk, hogy hasonló eset többé ne forduljon elő, mert ezert is megérdemelnénk, hogy ország-világ előtt pellengére állítsanak bennünket.

Panaszkodik a közönség a bérkocsik ellen. Egyik-másik olyan piszkos, hogy valósággal vetekednek a bicsei bérkocsikkal, amelyekről pedig közudomásu dolog, hogy a világ legpiszkosabb bérkocsijai. Panaszkodnak, hogy a megrendelt kocsik nem jelenik meg a kitűzött időre, amiből nem egyszer a közönségnek a legnagyobb kellemetlenségei származnak. S ha már bérkocsiról van szó, a lovakról sem feledkezzünk meg, mert van egy pár, amelyek már nyugdíjat megérdemelnék a nyugdíjat, vagy hogy virslivé alakuljanak át, ha ugyan még lehetséges.

Zúgolódik a gazdaközönség, s nagyon jogosan, mert végig

boszantják az érthetetlen és kivihetetlen „lámpát a kocsikra” rendelettel. Kérlehetetlen szigorral követelik a lámpát s minden elmulasztás 20 koronát vesz ki a gazda zsebéből, azt azonban nem magyarázzák meg, hogy miként volna lehetséges ezt a rendeletet megvalósítani az ugynevezett parasztkocsin, szé-násscokereken. Sőt egyszerűen tulzása viszik a rendelet betartását. A minap ítélték el egy gazdát 20 korona bírságra, mert szeptember 24-én délután 6 órakor nem volt lámpa a kocsiján. A kalendárium szerint a jelzett napon 5 óra 50 perckor nyugszik a nap s valószínűleg be is tartotta a naptár utasítását s így 6 órakor még semmi esetre sem lehetett annyira sötét, hogy lámpát kellett volna követelni.

Az ilyen bizony csak arra jó, hogy jobban elkésersítsük a gazdákat, akik arra egyáltalában semmiféle okot nem szolgáltatnak, mert eddig még sohasem voltak kerékkötői kulturális haladásunknak.

BALESET a parforce-vadászaton.

Súlyos baleset történt a helybeli huszárezred mai parforce-vadászatán. Ugyanis a vadászatot vezető **Tömör Géza** őrnagy lova egy fütől eltakart gödörbe lépve, felbukott és maga alá temette lovasát. Az őrnagy a baleset után ugyan még tovább próbált lovagolni, de csakhamar automobilon a kórházba kellett vinni. Dr. Kárnik röntgen vizsgálattal megállapította, hogy az őrnagy kulescsont törést szenvedett éppen a legrosszabb helyen és oly szerencsétlenül, hogy az izületi szallag elszakadt és vértódulás keletkezett. Nagy csapás ez az őrnagyra, mert hónapokig eltarthat s csak növeli a bajt, hogy az őrnagy egy másik nagyértékű paripája tegnap u. bécscavarulatban megbetegedett s pár óra leforgása alatt elpusztult. **Tömör Géza** őrnagy iránta a város urisadalmában általános a részvét,

A rádzsák földjén.

A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája.

Írta: **Agoston Mihály.**

(21)

A hindu anarkista ma már nem kevésbé veszélyes, mint az orosz nihilista. Propagandájuk egyre veszélyesebb mérvéket kezd ölteni s kizárólag a szellemi proletár, a diák képezi benne az anyagot. Az angol kormányzat egy óriási tévedést követett el akkor, amikor ahelyett, hogy az elemi népoktatásra fektette volna a fösulyt, a magasabb oktatási intézeteket, egyetemeket, szakiskolákat melengette. A hindu diák orgáná nál fogva csak Indiában érvényesülhet, csak ott érzi jól magát. A szellemi tultermelésnek tehát annál is inkább be kellett állni, mert a hindu ifjak egyáltalában nem hajlandók felkeresni hasonló éghajlatu gyarmatokat, ahol maguknak jövőt alapíthatnának, e helyett inkább ott-hon tengetik az életüket a legel-

képzelhetetlenebb nyomorúságban. A „koldusdiákok” száma Indiában légió! A magasabb kiképzés költ-ségei csekélyek s a kormány, amikor a közép- és felső iskolákat halomra alapította, tág teret nyitott oly elemek részére is, akiket különben sem tehetségűt, sem vagy-cuk ez társadalmi helyzetük a szellemi foglalkozások felé nem irányított volna.

Ez az óriási szellemi tultermelés a közvetlen oka az indiai elégedetlenségnek, ebből keletkeztek az angolok iránti féktelen gyűlölet és ellenszév oly megdöbbentően káros kihatásai melyek, — mint fentebb is említettem — az utóbbi években gyászos példákat statuáltak. Ezeknek az elemeknek a vesszőparipái kizárólag a gazdasági kérdések. Egész irodalmiságot képez ma Indiában az angolok gazdasági politikája, s a proletár feketeszereket olyan súlyos argumentumokat vagdalnak a különben körmönfont angol gyarmati politika fejéhez, hogy előbb-utóbb kenytelen lesz azokkal komolyan foglalkozni, ha nem akarja

az oroszországi állapotokat fölidézni. Az angol kultúrpolitika csak későn látta be óriási tévedését, amidőn a harcot egyenlő (szellemi) fegyverekkel látta felvenni a hindu értelmiség részéről, mert amit ezek a diákok tanultak az angol kormány által Indiában létesített hindu nemzeti egyetemeken, sok tekintetben (sőt az angolok indiai uralmanak egzisztenciális kérdésében határozottan rossz) nem alkalmas arra, hogy hű, és ragaszkodó alattvalókat képezzen az indiai kormány és a brit uralom számára. Demoralizáló az angolok szempontjából elsősorban a jogtudomány, a bölcsészet és a történelem. Így részletesen tanulják természetesen az angol történelmet a szabadság felé való való törekvés klasszikus fejlődés-menetét. Hampden, Cromwell, Milton, Sidnez Algerakon aljai lelkesítőleg hatnak a hindu ifjakra; tisztelttel, szeretettel pillantanak ugy reájuk, mint az angol szabadság többi megalakítóira s fejlesztőire, de a következtetéseket az ő példájukból igen természetesen a saját

házájuk [sorsára nézve vonják le. Ők Indiát óhajtanák látni hasonlóképp szabadnak s mentnek egy idegen hatalom igrájától. Azt természetesen nem méltányolják, hogy mit tettek az angolok Indiáért, felejtik azt, hogy ha az angolok természeténél pénzzel nem állítottak volna fel Indiában főiskolákat, ők is olyan elmaradottak, tudatlanok lennének, mint az őserdőkben élő szegény fajokonak.

Tehát éppen az angol történelem és az angol jogtudomány az, amely lelkesíti őket — maguk az angolok ellen. Ez a lelkesedés azonban pusztán platonikus maradna, ha kilépve az iskolából, az ifju az ő tudását értékesíthető; ez azonban a mai viszonyok között csak igen kevésnek sikerül. Talán sehol a világon nincs akkora szellemi tultermelés, mint Indiában. És ez a legnagyobb hiba, amelyet az angol kormány valaha Indiában elkövetett. Hiába szaporítja a kormány a hivatalok számát s bocsátja be mind nagyobb és nagyobb számban a benszülőtteket

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS
VÁSZNÁRUHÁZA,
BARÁTOK ÉPÜLETE

NAGY RAKTÁR: menyasszonyi kelengyék
intézeti fehérneműekből.
Olcsó szabott árak mellett.

Mai lapunk 4. oldal.

HIREK.

Naptár.

Október 17. Péntek.
R. Kath.: Hedvig assz.
Pro.: Hedvig assz.
Gör.: Hiedig.
Nap kel.: 6 ó. 22. nyugszik 5 ó. 8.
Hold kel.: 5 ó. 44. nyugszik 8 ó. 43.

— **Csendőrségi szemle.** Tolcsvai Nagy Gábor vezérőrnagy csendőrségi főparancsnok tegnap városunkba érkezett s az itteni csendőrhivatalokban szemlét tartott.

— **Városatyja jelölés.** F. év december elején a városi bizottsági tagoknak egy részének mandátuma lejárván, szükséges, hogy a tóvárosi szavazópolgárokat ezen választási mozgalmából a vasutasok is akik a választók nagyobb részét képezik, kivegyék részüket. Ennélfogva felhívjuk a vasutas választópolgárokat, hogy f. hó 18-án este 8 órakor a Kollmann-féle vendéglőben városi bizottsági tag jelölő értekezleten önként jelenjenek meg, hogy a vasutasok jelöltjeiben megállapodhassunk. Az egybehívők.

— **A XII. Országos Katolikus Nagygyűlés rendezőse** a jegyek kiadását október 20-ától november 1-ig bonyolítja le. A vidéki résztvevők számára 25 fillér illetékként kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat bocsátanak ki, amelyek azonban csak nagygyűlési jeggyel együtt válthatók, mert anélkül nem érvényesek. Az Országos Katolikus Szövetség kéri, hogy különösen a vidéki joggyel rendeléseket a résztvevni szándékozók a fenti határidőn belül eszközöljék, hogy a megküldetésnél fennakadás ne legyen.

is a hivatalba, a tanult emberek háromnegyed része csak állás és foglalkozás nélkül marad. A kik a szabad szellemi foglalkozások valamelyikére lépnek, így különösen az ügyvédek, írók, újságírók, orvosok, s. m. már csak népszerűség-hajhásból is beállanak az „előgedetlen”-ek sorába, vagy valamely politikai székta élére állanak és igazatnak az angol uralom ellen, de igen gyakran azzal a számítással vállalnak vezér szerepet, hogy valami jó hivattal halgattatja el a kormányt. Ok jól tudják azt, hogy India önagában, vagy a mohamedán uralom alatt sohasem emelkedett volna arra a színvonalra, ahol jelenleg áll. Tudják azt, hogy az angolok mérhetetlen sokat áldoztak és fárdoztak a hindu népet, hogy kiragadják ezt az ősi barbárság főtogató karjait közül, mégis mind ennek a tudatában tekiismeretlen elfordítások olybá lünettik fel a dolgot, hogy az angolok uralma hindu nemzeti szempontból nagyon káros, bár jól tudják: azt is, hogy az európai faj sohasem fog megerősödni Indiában, az itteni égnajzi szervezeteire való káros behatása miatt.

Nemzetgazdasági és szociális kérdésekben még csak igazuk van a hinduoknak, tény e téren még rengeteg a reform s főleg sok visszaélést kell még megszüntetni, azonban meg kell állapítani azt a tényt is, hogy a közel kétszáz éves angol uralom egy csöppet sem írható a hindu patriotizmus rovására, sőt mit látnak? Indiának a nemzeti tu-

— **Értesítés.** A Sz. István temetkezési társulat sz. miséje sz. Vándel tiszteleére f. hó 19-én (vasárnap) 7 órakor lesz a székesegyházban.

— **Tűzvizsgálat.** Tegnap délután 3 órakor a rendőrség tűzrendészeti szempontokból tűzvizsgálatot tartott a színházban.

— **A szombati hangverseny** iránt városszerre a szokótnál is élelnebb érdeklődés mutatkozik, ami a rendkívül élvezetes és magas színvonalu műsört tekintve, teljesen érthető. Zenei intelligenciánk, mint az előlekből megítélhető, a zeneiskola tanárainak bemutatkozóját, mint kedves művészi és amellet helyi-érdekű zenei eseményt örömmel fogadják. Ugy az együttes bemutatkozó, mint a tanszakvezető Hermann igazgató és Szécsi tanár szereplése magas zenei élvezetet fog nyújtani. Rózsa S. Lajost, ki e fel léptével már tavalyról tartozik, mint a m. kir. operaház méltán dadelgetett nagyszerű tenorbaritonját, közönségünk tárt karokkal várja. A műsorból különösen kiemeljük a Dohmányi zongoraötöst, Schumann, Liszt, Chopin és Hermann műveit, melyeket Szécsi tanár fog interpretálni és a Saint Saëns-hegedűversenyt, melyet Hermann igazgató, valamint a Pusztai hangokat, mely művet a két mester együttesen ad elő.

Rózsa viszont a Bajazzók Prologusát, Tanhäuser-től Wolfran versenyalát Carmenből Escamilt belépőjét, azonfelül honi szerzők dalait énekli.

A jegyek árai: nagypályok 40—30 K, oldalpályok 20 K, szőlye 7 K, karosszék 6 K, szá-

dat s a nemzeti önértzet még sohasem volt úgy féltéredve mint napjainkban. Az angolnak nem érdeke, hogy ezt elnyomja, viszont, ha évek múltán talán a sok zaklatás folytán előállana az a körül-mény, hogy angolok a saját sorára engednék Indiát, az rohamosan visszaféjődne, mert a nép zöme sem erkölcsileg, sem anyagi-gal nem éret még arra, hogy autonómiát kapjon.

Az indiai angol uralom hibái faji és társadalmi téren még szembeöt-lőbben mutatkoznak. Ezt legelőször is az angol puritanizmus, másod sorban pedig a zárkózottság, harmad sorban a sovinizmus, negyed sorban pedig a fajgyűlölet terhére kell írni. Az angolok a maguk zárkózottságát és fajgyűlöletét, a melyről Európában is híresek, Indiában még mesterségesen is fokozzák. Hogy a hindukra az ő társadalmi szokásaikat nem sikerült reáerőszo-kolniok, a feszültség mind élesebb és élesebb kezd a két faj között lenni. Pedig úgy lett volna helyénvaló, ha az európai kultúra keretében az angol akklimatizálódott volna a keleti (hindu) erkölcsökhöz, amelyek alapján véve tiszták és nagyon sok tekintethen felette állának az európai erkölcsöknek. A haladás jegyében az ősi erkölcsöket meg-lehetett volna tartani, amde az angol „európai” társadalmat angol csinálni a hindu népből, az európai faj hozzáadása vagy akklimatizálódása nélkül. A következmény — amennyiben ma már Indiának is meg van a maga tekintélyes számu-

mozott tölőhely 5 és 4 kor. (tagok 50 % kedvezményel); állóhely 2 K, tanulójege 60 f.

— **A vezetőiség felkéri** azokat a bér-lőket, kik tavalyi bérelteiket még nem utították meg, ugyszintén azokat is kik eddig még nem béreltek, hogy eziránt mielőtt intézkedjenek, mert hérlét esetén 20 % kedvezményben részesülnek.

A bérlétek, valamint a jegyek kiadását Schmelzer Jákó (Nádor-utca) eszközöli.

— **A közegészségügyi bizottság** szerdán délutáni ülésén a tisztiforvos bejelentette, hogy miután már a belügyminiszter Nagykanizsát is feloldotta a kolerazár alól, a vasúti orvosi örködést beszűntette. Azután jelentést tett az egyéb nálunk uralgó járványos betegségek állásáról.

— **Harc a legyek ellen.** A nép-egészségügy amerikai előharcosainak a példája, akik hét év előtt oly nagyszabásu mozgalmat indítottak Amerikában a legyek teljes kiirtása végett, Franciaországban is visszhangra talált és az állami hatóságokat arra indította, hogy a népet a legyek ellen hadjáratra hívja föl. A rendőri hatóság egész-ségügyi osztálya félmillió példányban röpiratot adott ki, amelyen a népet fölvilágosítják a legyek veszedelmes voltáról s arról, hogy a legyek a legveszedelmebb járványok terjesztői, miért is fölszólítják a népet, hogy ezen ép ural veszelyes mint kellemetlen rovarok kiirtására minden lehető kövessen el. Az iskolák és a polgármesteri hivatalok utasítást kaptak, hogy a lakosságot ezen céljáról s az irtás eszközeiről oktassák ki. Azt hisszük, hogy ez a hadjárat hozzánk is el fog érkezni majd, ha a népégszségügy a szociális szellem terjedése következtében nagyobb fölkarolásban részesül.

benszülött értelmisége, — hogy a hindu egyáltalában nem hajlandó akceptálni az európai társadalmi felfogást és erkölcsöket, akkor, amikor azt kell látnia az európaiakkal való folytonos érintkezésben, hogy az európaiakkal való folytonos érintkezésben, hogy az európai nemzetek társadalmi felfogásai is eltérők egymás között, miért nem maradának meg tehát a hindu erkölcsök és társadalmi felfogás? Az európai erkölcsökön az ő felfogásuk szerint éppen semmit sem változtat az, hogy pl. a hindu hivatalnok még ma is félmzetelesen az ősi ruhában (mely csak egy derék haj-tókból áll) jár, vagy pl. pusztá kézzel evészközök nélkül eszik. Ez nem jelent semmit. Az ő társadalmi felfogásuk is rengeteg kivetni valót talál az európai nők nyilvános viselkedésében. Ha feszélyezi az angol illetve az európai erkölcsöket, a hindu erkölcsi felfogás külső megnyilatkozása, ám ők még mindig az idegenek Indiában akiknek alkalmazkodni kell — ez egzisztenciális érdeke az európai fajnak. Miért akklimatizálódik a francia? — veti fel a kérdést egy bengál lap. A „Times” az angol sovinizmus szóvivője erre is megfelel: „A francia erkölcsök közelebb állanak a kelet erkölcsiéhez.” Ez természetesen csak a hinduk malmára hajtja a vizet: „Ha tehát a társadalmi és erkölcsi felfogás nemzetek szerint olyan különféle, miért akarja az angol a magagát éppen az indusokra erőszakolni?”

(Folyt. köv.)

— **A lönkrevert ember bántalmazól.** Ifj. Száraz János és Venkő József réckeresztúri lakosok a korms-mában összeszűllakoztak Czimmert János ottani lakossal. A korms-máros el akarta hárítani a bajt s ak-lépt intézte el az ügyet, hogy Czimmert kidobta a korms-mából. Amde Venkő és Száraz nem hagy-ták szárazan elmenni Czimmert, utána mentek husángokkal s úgy összeverték a fejét, hogy egyik szemét kiütötték, hallását elveszítette s agyarázkódás következtében elme-beli állapota is megfogyatkozott. A székesfehérvári kir. törvényszék tegnap tárgyalta ezt az ügyet és ifj. Száraz Jánost 2 évi börtönrre, Venkő Józsefet pedig 6 hónapi fog-házra ítélte.

— **Adok egy tanácsot.** Mielőtt a télnek gondteljes napjai, mielőtt a keresetképtelenség komoly jelensége a családtagok kedélyét zordd fa-gyasztaná, férfiak és nők egyaránt lássák elmagukat már most, olcsó jó gyapjuszövetekkel. — En mint ki-zárólagos posztókereskedő adok egy férfi öltönyre 15 koronáért 3 méter tisztagyapju téli szövetet azt elké-szítelék 24—26 koronáért, így kerül egy kész öltöny jó szövetből 39 vagy 41 koronára. — Még a nők-nek egy teljes kosztümre való 4 méter mentes divat szinek szerint 12, 16 és 20 koronáért. — Az már a köztudatban él, hogy egy posztó-kereskedő régi silány pamutos szö-veketet üzletében nem tarthat, erről csak enyit a közönség megnyugta-tására. *Rudbányai.*

— **A Katolikus Népszövetség naptára 1914-re.** Nincs ma nyom-tatvány Magyarországon, amely annyira közismert volna, és oly általános népszerűségnek örvendene, mint a Katolikus Népszövetség kiadványai. Ezek között is első helyet foglalja el a naptár. Az 1914 évre készült naptár, — csak úgy-mint a legutolsó füzet, — igen nagy és elönyös változásról tesz tanu-ságot. A Katolikus Népszövetség a maga tagilletményeiben új for-mára lért át, bizonyára nem csekély áldozatok árán. Bizonyoságot szol-gáltatott ezzel arról, hogy fötbrek-ve a tagok keltegetése és a tanu-lás megkedvelése. A megnagyob-bodott Népszövetségi naptár kiállí-tása is, tartalma is elsőrangú. A vezető cikket maga az ország her-cegprímása dr. Csernoch János írta a Népszövetségről. „Amidőn azért, írja a hercegprímás, a Népszövet-ség országszerte hirdeti ezeket az igazságokat, akkor nemcsak a ka-tholikusok vallásos megújulását éri el, hanem megszüldi azt az állami rendnek a modern rombolás csapá-sai alatt ingó pillérei, a királyi hű-séget, az önfeláldozó hazaszeretetet, hirdeti az elfogulatlan tudomány-nak álláspontját és kijózanítja a né-pet abból a cspásszerű tévedésből, hogy a gazdasági szervezkedés csak a hit árán lehetséges. A Népszövetség e munkája miatt nemcsak az egy-ház áldását érdemli meg, hanem az állami hatalom támogatását, a tu-domány elismerését és a népet szer-ető szociális lelkek halálját. Atyai szeretettel és fópásztori szívvel le-rem őket, sorakozzanak minél le-kesebben a Népszövetség köré, mely összes katolikus akcióink gyakorló iskolája. A naptár apologetikus, szociális, gazdasági, jogi cikkeket, kitűnő elbeszéléseket és verseket tartalmaz és jól sikerült képekben bemutatja a Balkán háborúkat csaknem minden nevezetesebb esemé-nyét. A cikkek alatt a következő-veket találjuk: dr. Vass József, Jánoki Madócányi Gyula, Huszár Károly, Haller István, Anka János,

Telefon 224.

Molnár István, dr. Moldoványi Gyula, özv. Bathory Nándorné stb. A naptár bolti ára 80 fillér, a tagok mint tagilletményt kapják.

— Jól jár az a hölgy, aki sétékek és feketé kosztümelméit nálam szerzi be, mert azok elsőrangú minőségűek. Keresztes Zsigmond.

— Baleset. Gomula József 13 éves lakatos tanonc Kili János lakatos mester ós-utcai műhelyében dolgozott. Munkaközben egy vaszilánk a szemébe repült, minek következtében szegény fiu súlyos sérülést szenvedett. A Szent György kórházba szállították.

— Ékszer-tolvaj. Veszedelem ékszer-tolvaj felett ítékezett tegnap délelőtt a helybeli kir. törvényszék. Kovács Pál csavargó hónapokkal ezelőtt városunkban járt s Liebermann Ede Horváth István-néban levő lakásából, ahova észrevétel nélkül belopózott, 1400 korona értékű ékszeri ellopott. Azután Paksa ment, ahol még nagyobb értékben lopott, de ezen a lopásán rajvesztett, mert a nyomozás során elfogták. A kir. törvényszék 2 évi és 6 hónapi fogságra ítélte.

— Gondatlanság Petrovics Ágostonné sóskul asszonyt gondatlanság miatt vonta felelőségre tegnap a helybeli kir. törvényszék. A vádlott 2 éves fiacskája lugtközdolatot ivott és meghalt. A törvényszék az anyát gondatlanság miatt 8 napi fogságra ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Legfinomabb teavaj 1 kiló 90 fillérért kapható a Bodega Csemege Csernokban.

Divatós szabás szerint, minta után rendeljen nálam, férfi öltönyt, felöltőt, nadrágot stb. Vagy vegyen a Rudbányai kizárólagos posztókereskedésben jó, tartós gyapju szövetet szívesen elkészítem. Szakál Sándor.

Csemege MÉZ kor. 1.60, angol rum, teakülönlegesség, tea-sütemények nagy választékban. Vada, balatoni hal és gyümölcsök naponta frissen. — Gebauer Testvérek. Telefon 340.

Sokoldalú kérdésközdésre tudatom, hogy raktárom nagyban kibővítettem, mert sikerült sok árut olcsón vennem. Női ruhakelmékben, pargetokban, vásznakban, ágyszerítőkben nagy választék, olcsó árak mellett, Deutsch Béla kizárólagos olcsó üzlete, Szent Imre-utca.

— Jellemnevelés. A modern pedagógiai irodalom nagy erővel vetette magát az akarat és jellemnevelés kérdéseire s ebben az idők jelét látjuk. A társadalom lelkiismerete mozdult meg a nagy társadalmi bűnökkel szemben s a bajok gyökerét az egyéni jellem megropanásában látják. Az orvosszert is itt kívánják alkalmazni. A fribourgi magyar növendékpapság a kintnő pedagógus: dr. Gillet Márton Jellemnevelés című könyvét fordította le magyarra. Gillet neve a pedagógiai irodalomban értékes cselegés s erről az aktuális kérdéssről nem a doktrínér szárazságával értekeztek, hanem egy bölcs és szellemes ember meleg közvelenséggel tárja fel e nagy probléma rejtelmeit. Ezt a könyvet a nevelés hívatásos embereim kívüli a szülők és a serdült ifjúság olvashatja nagy haszonnal és gyönyörűséggel. A könyv ára 2 korona 50 fillér. Megrendelhető az „Elet” irodalmi és nyomda r.t.-nál. Fehérvári ut 15 c.

Mindennemű drogeriai cikket ALBA drogeriában vegyünk.

Délutánonként meleg, füstölt húsok, kiváló minőségű hentesáruk, Marschallnál Kossuth-téren.

Tea: 1 cam. 100 gr császár keverék 140
50 háztartás tea 70
100 háztartás tea 40
50 40
1 kg. 1 dohoz angol tea 14—
különlegesség

Kapható: FIUMEI kávébehozatal Székesfehérvár. — Telefon: 250.

Birki J. utóda Üllő József sütdéjében kenyérsütések d. e. 9 órától d. u. 3-ig és sütemény különlegességek megrendelése elfogadottak.

Fogak Kovács Dezső fogászati műtermében Székesfehérvár Nádor-utca és Basa utca sarak. Gebhard-háza. Telefon 332.

Tolnamegyében vasut közlelésében egy 200 holdas jó minőségű földbirtok kedvező feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Sport.

Az SzTC. atletikai versenye. Október 19-ike atletikánk napja lesz. A fővárosi atletikák színe-javával mérő össze erejét a vidék, a verseny programján szereplő két dunántúli kertületi bajnoki szám a Dunántúli atletikájának fejlettségét van hivatva bebizonyítani. A verseny a nevezések óriási tömege miatt túl nő a szokásos vidéki versenyek keretén, városunk atletistáival a Magyar Athletikai Club, Magyar Testgyakorlók Köre, Budapesti Egyetemi Athletikai Club, Budapesti, Csepeli Athletikai Club, Póstatákarékpénztári Sport Egyesület álltak szembe.

Az SzTC. ét és céltudatos munkáját csak itthon nem ismerik és méltányolják, a sport világában már megvár a neve, az SzTC. versenyei tiszteletdíjak tömege nélkül a mai romlott sportviszonyok közepette is, népes versenyek, az indulók sportéletünk legjobbjai. A Dunántulnak nincs számottevő atletikája, az SzTC. ügybuzgalma tartja fent az atletikai életet s ha közönségünk megmozdul az SzTC. a már elért erkölcsi sikereihez az anyagi siker is járul, annak nyomán az SzTC. munkájának hasznát a Dunántul sportja is megéri. A 12 számból álló verseny délután fél 3 órakor kezdődik.

DV.MMTK. Pécsett. A DV. vezetett a labdarugó bajnokságra, vasárnap Pécsre rándul ott a kerületi bajnokságot védő Pécsi A. C.-al mérkőzik.

Szerkesztői üzenetek.

Utlevél Iránt érdeklődő. Utlevelet kaphat az, aki bűnvádi eljárás alatt nem áll, aki a véd — illetve állítás kötelezettségén túl van, vagy ha katona nem volt, esetleg kiszuperálták az esetben ha a hadmentességi adót megfizette. Fiatal koruk csak kisérvél mehetnek s igazolni kell tudniok, hogy külföldön eltartásukról valaki gondoskodik. Az utlevelet az illetékes rendőrség állítja ki és munkásoknak 1 koronába, a önnálló embereknek 2 koronába kerül.

REGÉNY.

Csejthevár asszonya.

Regény a XVII. századból.
Némethől fordította: Sebastyén József.
(58)

A főnökön nagy figyelemmel és tisztelettel hallgata Dóra kétszínű, álnok szavaival. A leánya jövőjéért aggodó anya szeretete csendült ki szeretetteljesnek látszó szavaiból, készséggel igerte tehát közreműködését.

Csak az a kéréssem van fenségedhez — vette át a szót a főnökön — hogy a tervezet szükséges kolostorunk szabályai szerint az atyának, ez esetben a fejedelem önségének beleegyezését kérnünk.

En pedig arra kérem még — felelt a fedelem asszony — hogy a leány itteni tartózkodása alatt sohase szerepeljen úgy, mint a feleség leánya és a testvérek közül még csak sejteni sem szabad senkinek, hogy ő voltaképpen kicsoda. Előbbi megjegyzésére pedig csak annyit monhatok, hogy a fejedelem beleegyezéséről előre biztosítom, hisz tulajdonképpen az ő akaratából és tudáival történik minden.

E szavak teljesen megnyugtatták az aggályoskodó főnököt, mire Dóra jól végezve dolgát visszahajlatott Csejthe, a várba.

Eközben Sybill sem maradt tétlen. Alig, hogy a fejedelemasszony kocsija kigördült a vár udvaráról, felkereste Irmát s rábeszélte arra, hogy a fedelemasszony távolléte alatt vele nagyobb séta — kirándulást tegyen a hegyek közé. Irma örömmel helyeselte a tervet, mire mindketten felkészülve elindultak. A vezető természetesen Sybill volt, aki egy lakatlan, elhagyott erdészlak felé csalta a mit sem sejtő, gondatlan leányt. A lakás alatt egy félig-meddig bedől pince volt, mely nagyon alkalmasnak látszott sötét terve kivételére. Az erdészlakához vezető ösvény az országuton vezetett keresztül, melyen mikor áthaladtak Irma nagy meglepetésére a fejedelemasszony őrökocsiját pillantotta meg.

A kocsi ötletszerű, váratlan megjelenése csakugyan a gyanú némi szikráját ébresztették föl a leányban, de Sybill azonnal résen volt s nagy bőbeszédűségével előre kiszélt ürügyeivel egész természetesen tudta feltüntetni a kocsival való, megbeszélte össztalálkozást. Irma vakon hitt az álnok öregasszony szavaival, felült a kocsira és így folytatták tovább utjukat, míg nem elérték a magányos erdészlakást. A kocsi szintén tudott a készülő gaztetről, hisz maga Sybill vezetette meg a mindenre kapható embert. S az néhány pénzdarabért készséggel vállalkozott arra, hogy az embertelen büntényben cinkostársra lesz a verengző asszonynak. Mintha csak a régi pusztulásnak induló épületet akarván megtekinteni, lecsalták Irmát a pincébe s ott hirtelen a kéznél levő kötelekkel megkötözték, úgy hogy egyetlen tagját sem bírta mozdítani. A leányt a legnagyobb rémület fogta el, mikor a két ember érzből kivetkőzött alak durván nekítamadt.

Szent Isten — kiáltotta félig alélitan a nagy ijedségtől — mit akarnak velem csinálni?
(Folyt. köv.)

PRÓHIRDETÉSEK.

Bodega csemegecsarnokban egy kifőztő felvételek. Kossuth-utca.

Malom-utca 35. sz. ház. 680 négyzetű felekkel, 7 lakás és két istállósval olcsón eladó, ugyanott egy két (2) szobás udvari és egy két (2) szobás utcai lakás november 1-re vagy azonnal kiadó. Tudakozódni Zámoly-utca 24.

Tágas műhely azonnal kiadó Széchenyi-utca 28. sz. alatt.

Eladó egy ovál szalon asztal, hat ebédlő szék, egy ruhaszekrény, egy használt gyermekkoscs, egy öt águ csillár és egy vasgép. Bővebbet Kégl György-utca 13.

Egyszobás lakás istállósval november 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Kifőzés. Bármely urember házánl étkeztetik és kihordásra is hajlandó vagyok kocsit adni. Virág-utca 1.

Nagyszemű ribizke termő bokrok csomóként 10 fillért, nagyfajta, kintinó izú szármak (földi eper) palánták (5 drb. 8 fillér, 10 drb. 14 fillér, 50 drb. 60 fillér, 100 drb. 1 korona 50 fillér) — kaphatók Széchenyi-u. 26.

Jó karban levő keveset használt háziszoba berendezés tolettelt eladó Széchenyi-u. 17. kapu alatt. Megtekintni 5 d. s. 9—11 d. u. 2—4-ig.

Kath. Házasszonyok orsz. szöv. Csank-utca 1. sz. b. A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlja házilag kezelt mosdóját. Ugy javításokat harisnya kötést és javítását jutányosan elfogad. Egy árva lány, idősebb urnához, vagy gyermekekhez helyet keres.

Boros Péter asztalosműhelyben, Palota-utca 17. sz. n., mindenféle asztalosmunkát pontosan, jól és jutányosan készít.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron tart és elad házhozszállítva: 1. r. poroszszövet 4.40, szapári szövet 2.80, palotai szövet 1.40, aprított tűzfűzát 3.20. 1. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

LAX és MÁRTIN

ujonnan berendezett

ÁRUHÁZA

MEGNYILT!

Áruraktárunkat nemcsak ruhakelmékben, hanem vászon és kész fehéreneműekben megnagyobbitottuk. — Különösen ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat az alábbi cikkekben is m.

Kész kostümökben

Kész bluzok és

Kész pongyolákban

Kész aljakban

valamint

női- és gyermek-
! felöltőkben. !

A divat legutolsó darabjai.

Szabott árak. — Telefon 168.

Pályázat ösztöndijra.

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága nevében az általa alapított egyik ezredéves, tudomány és műgyegetemi ösztöndijra pályázatot hirdetek. Ezen ösztöndíj 10.000 koronának és az időközben az alapítókhoz csatolt összegeknek kamataiból áll, amelyek 1914. január havától kezdve minden egyetemi félév elején esedékesek.

Az ösztöndíjakra pályázhat minden székesfehérvári születésű, kifogástalan erkölcsi viselkedéssel szegénysorsu ifjú, aki az érettségi vizsgálatot a székesfehérvári főreáliskolában jó sikerrel kiállván, tanulmányait valamelyik hazai tudományegyetemen, vagy a műgyegetemen folytatja, vagy kívánja folytatni. Pápi pályán levők az ösztöndíjra nem pályázhatnak.

A kellően felszerelt kérvények folyó évi október hó 29-ik napjának déli 12 órájáig Székesfehérvár szab. kir. város tanácsai iktatójába adandók be. Később érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A pályázati kérvények felett a legközelebb tartandó rendes közgyűlés dönt.

Székesfehérvár, 1914. évi október hó 15.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

HA AKARJA

akülönféle regények mondák és mesék helyett a történelmi valóságoknak megfelelően ismerni a **vérengző aszonyt** Bárhory Erzsébetet, akkor vegye meg kiadóhivatalunkban Sebestyén József könyvecskéjét. Abból az egész bünyűget és bűnpert a maga valóságában megismerheti.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszertien készítetnek.
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete.
Székesfehérvár Nádor-utca, Töltényi-ház.

200 holdas

kitünő buzatermő birtok fővonal mentén Székesfehérvár közelében olcsón a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Fiók üzlet megnyitása

Távolabb lakó nagybecsült vevőközönség kényelmére, hogy szükségleteit közelebb is beszerezhesse, különösen a sürgősebb piaci bevásárlkor ne kelljen a fő üzletbe fáradniok

E hó 11-én a buzapiacra az izraelita templom mellett

FIÓK ÜZLETET

NYITOTTAM.

Fiók üzletem ép oly dús választékú és minden igényeket kielégítő mint a fő üzlet.

Áraink az ismert olcsók lesznek.

A fiók üzletet szakképzett egyén vezeti, akinek fő törekvése a fő üzletben általánosan kedvelt, figyelmes, szolid és előzékeny bánásmód lesz.

A mélyen tisztelt vevő közönség jó indulatát kérem

kiváló tisztelettel

BORICS LAJOS.

Nézzük meg Suchard

csokoládé áruk kirakatát a kizárólagos **CUKORKA ÁRUHÁZBAN**

Nagy Sándor-utca, ahol

1 kg. **SUCHARD** CSOKOLÁDÉ dessert bonbons már 4 koronáért

kapható. — Tulajdonos KORAI ARTHUR. — Telefon 144.

Ha azt akarja, hogy bársonysíma, szép kezei legyenek

használgon **BENZOE TEJKRÉMET.**

Kapható STEINER BÉLA drogériájában.

Kossuth-utca 7. — 1 tégely 40 fillér.

A Magyar Király

szállodát, kávéházat és vendéglőt ez év november 1-én átalakítja s azután saját kezelésben vezeti tovább

Kaszás Lajos

A Magyar Vendéglősök Országos Egyesületének v. elnöke.

AZ UJ HERCEGPRIMÁS ARCKÉPE.

(MÁSODIK KIADÁS.)

A Katholikus Sajtóegyesület kiadásában megjelent és kapható **CSERNOCH János dr. hercegprimás és esztergomi érsek művészi kivitelű hellogravúr**

ARCKÉPE

Az igazán nagy gondjával és műveléssel készített pompás kép a hercegprimás sajátkezű aláírásával kötféle nagyságban kapható:

a kisebbik 30-40 cm. a nagyobbik 40-50 cm.

ára 4 korona. ára 7 korona.

A nagyobb alak SZINES KIVITELBEN is kapható, ennek ára 11 korona.

A képek izléses, finom keretben is kaphatók.

A 30-40 cm. nagyságú kép 5 cm. széles hárs-, éger-, paliszander-, mahagoni- vagy tölgyfakeregetben, arany szegéllyel 8 koronáért.

A 40-50 cm. nagyságú kép 7 cm. széles hárs-, éger-, paliszander vagy mahagonifakeregetben 13 koronáért (a szines kivitelű 17 koronáért), tölgyfakeregetben szintén arany szegéllyel 14-50 koronáért, a szines kivitelű kép 18-50 koronáért rendelhető meg. — Csomagolás és portó fejében s keretzetellen képeknek 50 fillér, a keretezett képeknek 1-20 korona fizetendő.

A tiszta jövedelem a Katholikus Sajtóegyesület előjára fordítottak. Megrendelések az összeg előzetes beküldése mellett a Kath. Sajtóegyesület központi irodájához Budapest, Ferenciek tere 7. sz. Intézendők! — A keret nélküli képek ugyanilyen feltételek mellett kaphatók a Szent István Társulat könyvkereskedésében is. (Budapest Kecskeméti utca 2. szám.)

Veszprémi kiállításon 1904.

Éremmel kitüntetve!

Pécsi országos kiállításon 1907.

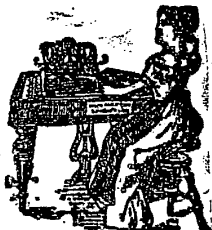

Zongorák!

PIANINOK! — HARMONIUMOK!

A leghíresebb bécsi gyárosoktól: EHRBAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.

Állandóan nagyraktáron vannak hármilyen **HANGSZEREK**, részletre és bárbe is kaphatók legolcsóbb árak mellett.

Szigoruan szabott szolid árak.

Szigoruan szabott szolid árak.

Zongorák	600	K-tól feljebb
Pianinók	450	
Harmoniumok	70	
Cimbalmok	70	
Cimbalmok pedállal	130	

10 évi jótállással. Javítások és hangolások a legújanyosabban eszközölteknak.

HEIN MÁRTON

a Dunántul legnagyobb műhangszerkészítő telepe.

Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.